

Nimeämispyyntö Varsinais-Suomen hyvinvointialueen (Varhan) kulttuurihyvinvoinnin yhdyspintatyöryhmään

Varsinaissuomalaisen hyvinvointi on alueen kuntien ja hyvinvointialueen yhteinen päämäärä. Hyvinvointialue ja kunnat muodostavat yhdessä palvelujärjestelmän, jossa suuri osa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyöstä tehdään kunnissa. Merkittävä rooli hyvinvointityössä on myös järjestöillä.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen (hyte) on lakisääteistä toimintaa. Hyvinvointialueen näkökulmasta keskeisimpiä hyte-tehtäviä määritellään laissa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021 §7). Samaisessa laissa annetaan velvoitteita myös kunnille (§6 liite 1). Sekä hyvinvointialueelle että kunnille on lainsäädännössä asetettu velvoite tehdä yhteistyötä ja tukea toinen toistaan asiantuntemuksellaan.

Mitä on kulttuurihyvinvointi?

Kulttuurihyvinvointi on osa terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä. Kulttuurihyvinvoinnilla tarkoitetaan ihmisen yksilöllistä tai yhteisöllisesti jaettua kokemusta siitä, että kulttuuri, taiteet ja luova toiminta lisäävät hyvinvointia. Kulttuurin hyvinvointia tukevat vaikutukset ulottuvat läpi koko ihmisen elämänkaaren ja ilmenevät jokaisen henkilökohtaisessa taide- ja kulttuurisuhteessa.

Kulttuuri- ja taidetoimintaan osallistuminen sekä kokijana että itse tekijänä voi ehkäistä lukuisia psyykkisiä ja fyysisiä sairauksia sekä hoitaa ja auttaa selviytymään useiden akuuttien ja kroonisten sairauksien kanssa. Asiakas-, elintapa- ja palveluohjauksessa kulttuurihyvinvointi huomioidaan osana hyte-työtä kaikissa ikäryhmissä. Kulttuurihyvinvoinnin edistämiseksi on olennaista yhteistyö kuntien, järjestöjen ja hyvinvointialueen sekä oppilaitosten ja korkeakoulujen kanssa.

Kulttuurihyvinvoinnin yhteistyörakenne

Hyvinvointialue, kunnat ja järjestöt tarvitsevat kulttuurihyvinvoinnin yhteistyölle pysyvät rakenteet. Perustamme asiantuntijatasolle työryhmän, kulttuurihyvinvoinnin työryhmän, josta muodostuu kulttuurihyvinvoinnin yhdyspintarakenteen Varhan, kuntien, oppilaitosten, järjestöjen sekä muiden keskeisten kulttuurihyvinvoinnin asiantuntijatoimijoiden välille. Työryhmän toimintaa koordinoi Varhan järjestämisen tulosalueen hyte-yksikkö yhteistyössä Turun ammattikorkeakoulun kanssa. Työryhmän jäsenet edustavat asiantuntemuksellaan ja verkostoyhteistyöllään koko Varsinais-Suomen aluetta.

Työryhmän tuottamat yhdyspintatyöhön liittyvät esitykset käsitellään hyte-koordinaattoriverkostossa, joka on virallinen valmisteleva elin kuntaneuvotteluita käytäessä. Sosiaali-, terveys- ja pelastuspalveluihin liittyvät esitykset käsitellään puolestaan Varhan hyte-johtoryhmässä.

Pyydämme teitä nimeämään organisaationne edustajan yhdyspintatyöryhmään. Mikäli kunta ei nimeä omaa edustajaa työryhmään, toivomme, että useampi kunta nimeäisi yhteisen edustajan, esimerkiksi sote-alueittain. Työryhmän jäsenen keskeinen tehtävä on välittää tietoa kunnan/kuntien ja työryhmän välillä. Arvioimme, että työryhmä kokoontuu 4-5 kertaa vuodessa.

Pyydämme teitä lähettämään edustajan yhteystiedot 22.9.2023 mennessä sähköpostitse osoitteeseen: anna-mari.rosenlof@turkuamk.fi.

Työryhmän toimintakausi alkaa heti nimeämis- ja hyväksymisprosessin jälkeen, kuitenkin viimeistään 1.11.2023 ja päättyy 31.12.2025. Työryhmän tehtävät on listattu seuraavalla sivulla.

Varhan kulttuurihyvinvoinnin yhdyspintatyöryhmän tehtävät ovat:

- 1) välittää tietoa kulttuurihyvinvointitoiminnasta ja -palveluista sekä niihin liittyvästä kehittämis-työstä Varhan toiminta-alueella
- 2) tukea kulttuurihyvinvoinnin huomioimista ja toteutumista osana hyvinvoinnin, terveyden, turvallisuuden ja osallisuuden edistämistä Varhan toiminta-alueella
- 3) seurata ja tukea kulttuurihyvinvoinnin kehittämishankkeita Varhan toiminta-alueella ja tukea kulttuurihyvinvoinnin huomioonottamista Varhan kehittämishankkeissa
- 4) välittää kulttuurihyvinvoinnin kehittämistarpeita Varhalle ja Varhasta työryhmän kautta kuntiin, järjestöihin, oppilaitoksille, korkeakouluille ja muille alueellisille sekä kansallisille toimijoille
- 5) edistää kulttuurihyvinvointitoiminnan ja -palveluiden kehittämistä Varhassa sekä yhdyspintatyönä
- 6) tuottaa tietoa kulttuurihyvinvoinnista alueelliseen hyvinvointikertomukseen ja -suunnitelmaan sekä muihin tarvittaviin asiakirjoihin.

Ryhmä toimii myös valtakunnallisen kulttuurihyvinvoinnin yhteispisteen Taikusydämen suljettuna alueverkostona, joka järjestää yhteistyöfoorumia Varhan toiminta-alueella kulttuurihyvinvointiin liittyen esimerkiksi ikäryhmä-/teemakohtaisesti.

Lisätiedot:

Anna-Mari Rosenlöf
Työryhmän puheenjohtaja, erityisasiantuntija, Turun AMK
p. 050 5985257
sähköposti: anna-mari.rosenlof@turkuamk.fi

Merja Männikkö
Asiantuntija, elintapaohjaus ja kulttuurihyvinvointi, Varha
p. 050 305 2019
sähköposti: merja.mannikko@varha.fi

Sari Sirkelä
Asiantuntija, elintapaohjaus ja kulttuurihyvinvointi, Varha
p. 050 523 6071
sähköposti: sari.sirkela@varha.fi